

Openbaar

Zaaknummer: 19576

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Voortgangsrapportage projecten Routekaart energieneutraal Druten 2040

Kernboodschap

In de raadsvergadering van 25 oktober 2018 is de "Routekaart Energie neutraal Druten 2040" vastgesteld. Hierin stonden 11 projecten vermeld waarover jaarlijks de voortgang wordt vermeld. In de bijlage van deze informatienota staat de voortgang van de uitvoering van deze projecten in kwalitatief beschreven. Enkele projecten lopen vertraging op door het Coronavirus. Dit wordt per project afzonderlijk vermeld.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
25 oktober 2018	Z/19576 Raadsbesluit over routekaart energieneutraal Druten 2040
20 augustus 2019	Z/35668 Collegebesluit over voortgangsrapportage 2019 routekaart energieneutraal Druten 2040

Toelichting

De voortgang van de projecten wordt in kwalitatieve zin beschreven en indien van toepassing worden per project hoeveelheden in cijfers vermeld. Benadrukt moet worden dat het niet gaat om de voortgang in termen van gerealiseerde TJoules en CO2 reductie (monitoring). Dit laatste volgt later en zal aansluiten bij de rekenmethodiek die wordt gebruikt in het kader van de Regionale Energie Strategie Arnhem Nijmegen (= RES). In het algemeen kan gesteld worden dat de uitvoering ondanks het Coronavirus op schema ligt.

Gevolgen

In de bijgevoegde rapportage worden de gevolgen per project kort weergegeven.

Communicatie

Er is geen aparte communicatie nodig over bijgevoegde rapportage. Elk project heeft haar eigen afspraken over communicatie richting inwoners en andere stakeholders. Bij deelname aan regionale projecten zoals de RES, wordt de communicatie van de gemeente afgestemd met de regionale projectleiders.

Uitvoering of Vervolgstappen

Uitvoering van de projecten wordt voortgezet en volgend jaar wordt hierover opnieuw gerapporteerd.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Bijlage:

Voortgang uitvoeringsprogramma duurzaamheid Druten

Concept juli 2020

In deze notitie staat de voortgang in het uitwerken van projecten en het opstellen van een uitvoeringsprogramma centraal en nadrukkelijk niet de voortgang in termen van gerealiseerde TJoules en CO2 reductie (monitoring).

Dit komt later waarbij gebruikt wordt gemaakt van een landelijke methodiek (ETM-model) en is afgestemd met de RES.

De nieuwe zaken zijn **vet cursief** weergegeven. Verouderde informatie is weggehaald.

Ondanks Corona projecten in gang gezet: selectie zonneparken, warmtevisie

De maatregelen ingevolge het Corona-virus hebben op velerlei projecten hun invloed, zeker als het gaat om bijeenkomsten of voorlichtingsavonden. Zo heeft een project voor inkoop van zonnepanelen en warmtepompen geen start kunnen maken met bijeenkomsten en zijn vooralsnog adviezen aan huis niet mogelijk. We gaan starten in oktober.

Ook het definitief maken van het uitvoeringsprogramma heeft mede door 't Corona-virus vertraging ondervonden en zal in najaar aan uw raad worden aangeboden. En tot slot heeft het opstellen van een concept-bod voor de RES ook vertraging opgelopen en is door het Nationaal Programma RES uitstel geboden tot 1 oktober. Hierover bent u op 25 juni jongstleden tijdens een informatiebijeenkomst geïnformeerd door de wethouder.

Maar er zijn ook gewoon projecten in gang gezet zoals de selectie/tender van zonneparken aan de hand van de leidraad (vanuit de zonnevisie) en de initiatieven stromen binnen. Ook hebben we een partij geselecteerd die ons gaat helpen om een gemeentebrede warmtevisie (in de wandelgangen Transitievisie Warmte) op te stellen in nauwe samenspraak met inwoners en andere stakeholders. Maar daarover meer in het onderstaande overzicht.

1. Energiebesparing

Status: meer scans en verkennen helpdesk

- De ODRN verzorgt de handhaving middels inspecties, in 2019 zijn 20 inspecties uitgevoerd, in 2020 koersen we op eenzelfde aantal. In 2019 hebben we subsidie ontvangen van de provincie voor de handhaving. **Ook voor 2020 hebben we subsidie ontvangen.**

Status: loopt

- Ook over het bevorderen van energiebesparing in bestaande woningen zijn afspraken gemaakt, oa over de inzet van energiecoaches. Er is een plan van aanpak ontwikkeld voor samenwerking. In augustus vindt een startoverleg met de huurdersvereniging plaats.
- Om energiebesparing te bevorderen in bestaande woningen heeft de gemeente eind 2019 Susteen in de arm genomen die in maart 2020 een collectieve inkoopactie voor zonnepanelen en warmtepompen **zou starten voor huiseigenaren in Druten. Door het Coronavirus vertraagde dit en moest Susteen een nieuw plan van aanpak ontwikkelen. Inmiddels is Susteen failliet en heeft de gemeente een overeenkomst gesloten met Winst uit je Woning. Hun aanpak start in oktober.**

2. Energieloket

Status: medio 2020 afspraken voor verdere professionalisering

In najaar 2019 is er overleg geweest met het Loket Duurzaam Wonen + en andere regiogemeenten over de professionalisering van het loket en de vraag hoe het loket nog beter zichtbaar en bereikbaar wordt. Dit heeft ertoe geleid dat gekoerst wordt op afspraken vóór de zomer over professionalisering en uitbreiding van het Loket.

Eind 2019 is vanuit ministerie van BZK subsidie ter grootte van €25.000 ontvangen voor deze professionalisering. Tevens is er co-financiering (subsidie) vanuit de provincie in aantocht.

3. Aardgasloos

Status: loopt/in uitvoering

- De dialoog met ontwikkelaars en woningbouwcorporaties over aardgasloos bouwen loopt.
- Aanvragen voor omgevingsvergunningen en bestemmingsplanwijzigingen worden getoetst op de eis van gasloos bouwen (en bij voorkeur energieneutraal).

Status: eerste stappen in Deest en Transitievisie warmte

- De gemeente heeft september 2019 een extern bureau (Nevision) opdracht gegeven samen met Woonwaarts en Alliander te verkennen of een warmtenet mogelijk is in Deest op basis van restwarmte van nabijgelegen industrie (Wienerbergen en Vogelenzang) en/of warmte uit oppervlaktewater.

Het onderzoek met als voornaamste uitkomst dat Wienerbergen en Vogelenzang geen restwarmte kunnen leveren aan Deest, is in maart uw raad ter kennisgeving aangeboden.

- In het najaar 2019 zijn door de gemeente en Woonwaarts de eerste stappen gezet voor een pilot aardgasloos Deest. Gemeente is hierover het gesprek aangegaan met de nieuw opgerichte dorpsraad Deest.

Dorpsraad heeft aangegeven dat Deest door middel van een klankbordgroep wil participeren in het pilotproject. Inmiddels is ook in samenspraak met Woonwaarts een bureau geselecteerd (Buurtwarmte) dat het proces gaat aansturen en belangen van inwoners en andere stakeholders gaat verwerken in een plan hoe Deest duurzamer en aardgasvrij kan worden. De wensen van de dorpsraad zijn hierin meegenomen. Voor Wilgenland wordt extra aandacht en prioriteit gevraagd.

- 2020 staat in het teken van een start maken met een gemeentebrede warmtevisie (in samenhang met Wijchen) waarvoor eerst een aanbesteding onder ervaren bureau's wordt gehouden. **De uitvraag naar bureaus heeft een winnaar opgeleverd. Royal Haskoning DHV wordt vóór de zomer opdracht verstrekt en na de zomer beginnen met een technisch-economische analyse van de alternatieven voor aardgas en snel komen met een startnotitie/plan van aanpak om ook in uw raad te bespreken. Er wordt gekoerst op vaststelling van de warmtevisie in juni 2021.**
- In december 2019 is in een circulaire van BZK voor Druten rond de €200.000 procesgeld ter beschikking gesteld om de visie op de warmtetransitie en pilots voor aardgasloze wijken/dorpen mogelijk te maken. **Dit geld is opgenomen in het budget en de begroting en wordt ingezet om in 2020 en 2021 expertise/bureaus in te huren voor het opstellen van plannen/visie, communicatie en organiseren van participatie van inwoners en stakeholders.**

4. Zon op dak

Status: loopt

- Er zijn diverse plannen voor zonnepanelen bij onder andere sportverenigingen en buurthuizen en eind 2019 heeft Druten net als in Wijchen leningen hiervoor geregeld (zie punt 9 financieel instrumentarium).
- **Aardig om te vermelden is dat gemeente Druten een stuk grond bij het verhuurbedrijf op het bedrijfsperceel aan de Van Heemstraweg 74 heeft verkocht aan Liander die een transformatorhuisje heeft geplaatst. Hiermee is de realisatie van een groot aantal zonnepanelen op het dak van het verhuurbedrijf mogelijk gemaakt. Daarnaast ontstaan hierdoor mogelijkheden voor duurzame opwek bij nabijgelegen bedrijven.**
- Het is moeilijk om via data te achterhalen hoeveel daken zonnepanelen hebben, om die reden hebben we een gespecialiseerd bedrijf opdracht gegeven om via luchtfoto's het aantal zonnepanelen op daken te tellen. Een eerste analyse levert een nul-situatie/totaalbeeld op van meer dan 19.000 panelen op daken (foto uit april 2019).

Een nadere analyse (daken van woningen en niet-woningen) wordt nog aangeboden. We gaan dit jaarlijks doen.

5. Zon op land en water

Status: realisatie zonnepark op Uivermeertjes kan gaan plaatsvinden en selectie van initiatieven/plannen gaat beginnen

- Alleen het plan 'Uivermeertjes' dat in de Routekaart energieneutraal Druten 2040 als kansrijk is aangemerkt is doorggegaan. De overige twee kansrijke initiatieven uit de Routekaart zijn afgehaakt.
- Over het zonnepark op de Uivermeertjes is uw raad in december 2019 uitvoerig bijgepraat en heeft het college op 2 juli 2020 de overeenkomst met Groenleven getekend. Hiermee is het mogelijk gemaakt om de vergunning definitief aan te vragen en kan Groenleven overgaan tot realisatie.

Status: visie op zonne-energie in raad vastgesteld en selectieleidraad voor zonneparken door het college vastgesteld. De selectieprocedure is via Tendered gestart en de geselecteerde initiatiefnemers worden binnenkort door het college bekend gemaakt.

- De visie op zonne-energie is op 20 februari 2020 door uw raad vastgesteld.
- Hieruit voortvloeiend heeft het college op 10 maart de selectieleidraad voor zonneparken vastgesteld.
- Op 30 maart 2020 startte de selectieprocedure via Tendered en zijn initiatiefnemers uitgenodigd hun plannen in te dienen. Zeveninitiatiefnemers hebben negen plannen ingediend. Met de leidraad kan een goed onderbouwde selectie plaatsvinden tussen alle initiatieven, tot een plafond van 30 hectare. Tel het zonnepark Uivermeer hierbij op, dan realiseert Druten circa 50 ha aan zonneparken tot 2023 (dit is de door uw raad vastgestelde ambitie). Gestreefd wordt om voor de zomervakantie een collegebesluit te nemen over welke initiatieven een omgevingsvergunning

mogen aanvragen. Dit besluit is gebaseerd op het advies van de beoordelingscommissie. De raad wordt na de zomervakantie geïnformeerd over de uitkomst van de selectieprocedure.

6. Windenergie

Status: on hold

In het verlengde van de zonnevisie zal de dialoog over windenergie met alle belanghebbenden worden gestart of eerder – indien nodig -.

In het kader van de Regionale Energie Strategie houdt Druten vast aan haar beleid van geen windmolens en dit is als zodanig ook door wethouder Springveld vastgelegd. Maar daarnaast is in ateliers door initiatiefnemers aangegeven dat er potentie is voor windmolens in Druten hetgeen is verwerkt tot zogenaamde zoekgebieden (tot 2030).

7. Participatie

Status: goeie ontwikkelingen zoals Vitaal Druten

- De gemeente zal initiatieven en coöperaties actief blijven benaderen om te bepalen wat ze nodig hebben om de participatie te stimuleren.
- In overleg met het recent opgerichte Vitaal Druten en met Opgewekt Maas en Waal zal worden gekeken naar de mogelijkheden voor samenwerking.

Een subsidieaanvraag van Vitaal Druten voor ledenwerving en bekendheid is gehonoreerd.

8. Oog voor innovatie

Status: loopt

Innovaties worden gevolgd onder andere door de website van RVO te volgen en nieuwsbrieven van innovatieve koepels.

9. Financieel instrumentarium

Status: in 2019 is het instrumentarium uitgebreid, in 2020 wellicht meer uitbreiding

- In 2019 is er ook een duurzaamheidslening gekomen voor sportaccommodaties en buurt-/gemeenschapshuizen. Twee sportverenigingen en één buurthuis hebben plannen voor verduurzaming en we zijn met hen in gesprek. **Sportvereniging DIO'30 de eerste die een aanvraag voor een lening heeft gedaan en in 2020 wordt gezien of nog meer organisaties of bedrijven in aanmerking kunnen komen voor financiering of garantstelling.**
- De duurzaamheidslening is in de zomer 2019 omgezet in een zogenaamde lening Toekomstbestendig Wonen en de provincie draagt hier voor 50% aan bij. De lening is populair, sinds augustus 2019 zijn er 90 aanvragen (waarvan al 70 verstrekt) voor in totaal meer dan 2ton (bijna allemaal zonnepanelen, rond 600 panelen op bijna 50 daken!).

10. Regionale samenwerking

Status: loopt

- In het uitvoeringsprogramma worden - als het kan - beleid en projecten geharmoniseerd (gelijk getrokken). **Voorbeeld hiervan is de zonnevisie en straks samen met Wijchen het opstellen**

van een gemeentebrede warmtevisie.

- In 2019 heeft 3 keer overleg plaatsgevonden tussen de wethouders duurzaamheid van Beuningen, Druten, Wijchen en West Maas en Waal over grootschalige projecten in wind en zon en de afstemming daarover. Afspraak is om dit overleg 4x per jaar te doen naast bilaterale e/of incidentele overleggen. **In juni 2020 heeft wederom een overleg plaatsgevonden met als voornaamste onderwerp(en) de RES, de windmolens in Beuningen en zonneparken in de regio.**
- Daarnaast zijn 3 regionale projecten geformuleerd die dit jaar worden uitgevoerd, het gaat om een enquête bewustwording Gebouwde Omgeving, verduurzaming bedrijventerreinen en duurzaam en circulair inkopen. Ook is in het portefeuillehouders Overleg Duurzaamheid Arnhem Nijmegen afgesproken om in 2020 te starten met het circulair maken van de Grond Weg en Waterbouw sector.
 - **De enquête bewustwording gebouwde omgeving (en energietransitie) is inmiddels uitgevoerd, specifiek voor Druten een opgehoogde steekproef, en de resultaten hiervan worden gebruikt in het kader van de RES en worden uw raad zo snel mogelijk ter kennisgeving aangeboden.**
 - **Het college heeft op 14 april jongstleden de regionale ambitieverklaring circulariteit in GWW sector vastgesteld.**

Status Regionale Energie Strategie Arnhem Nijmegen (= RES): loopt, maar Corona virus gooit roet in het eten, indieningstermijn concept-bod naar 1 oktober

- De RES is een meerjarig proces voor regionale samenwerking.
- Op 1 juni 2020 diende de regio een bod aan te bieden aan het Nationaal Programma RES. **Maar door de Corona-virus heeft het Nationaal Programma RES besloten tot wijziging van deze datum. Het door de colleges vastgesteld concept bod dient uiterlijk 1 oktober 2020 te zijn ingediend. Op 25 juni jongstleden is uw raad door de wethouder tijdens een informatiebijeenkomst hierover geïnformeerd. Eind augustus/begin september wordt het voorlopig concept bod geagendeerd voor een extra bijeenkomst waarin uw raad een reactie kan geven op het bod. Deze reactie wordt door college meegenomen in haar besluit over het concept bod op 8 september. De regio Arnhem Nijmegen biedt voor 1 oktober 2020 het vastgesteld concept bod aan het rijk aan.**
- Vanaf oktober tot begin 2021 wordt het concept bod geagendeerd in enkele raadsvergaderingen en worden wederom regionale ateliers met stakeholders uitgevoerd. In voorjaar 2021 dient de raad een besluit te nemen over het definitief bod RES 1.0. In 2023 volgt RES 2.0, etc.

11. Het goede voorbeeld**Status: uitgevoerd**

- We kopen sinds 2018 groene stroom in voor alle gemeentelijke aansluitingen. Het 'vergroenen' van aardgas is regionaal geregeld via groencertificaten.
- De gemeentelijke gebouwen zijn – naar mogelijkheden – al verduurzaamd.

Status: in uitvoering

- Het werven van een centrale inkoper die duurzaam inkopen (in de brede zin) gaat vormgeven en

coördineren wordt opgepakt en zal medio 2020 starten. Zodra deze inkoper er is zal hij/zij aansluiten bij het regionale project duurzaam/circulair inkopen, waar kennis en ervaringen worden gedeeld. In het kader van het regionaal project worden aanbestedingen geselecteerd die in gezamenlijkheid kunnen worden aanbesteed. **Vanwege Corona wordt het werven van de inkoper iets doorgeschoven.**

- Een regionale aanbesteding van het eigen wagenpark in 2019 bood vooralsnog geen voordelen. **Er wordt nu onderzocht hoe we dit lokaal kunnen invullen.**